

Folketingets Uddannelsesudvalg

Institutionsstyrelsen

Frederiksholms Kanal 25
1220 København K
Tlf 3392 5000
Fax 3392 5567
www.uvm.dk

17. januar 2005

Svar på spørgsmål 37 (Alm. del - bilag 175):

I brev af 22. december 2004 har udvalget stillet mig følgende spørgsmål:

Spørgsmål 37:

"Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 16. december 2004 fra Livets Skole vedrørende tilskud, jf. alm.del-bilag 175."

Svar:

Repræsentanter fra Livets Skole ønsker foretræde for Uddannelsesudvalget med henblik for at drøfte mulighederne for en ordning med Undervisningsministeriet, sådan at skolen kan få tilskud.

Jeg kan indledningsvis oplyse, at ministeriet – som følge af skolens manglende opfyldelse af tilskudsbetingelsen i friskoleloven om at en friskole skal have mindst 28 elever i alt i 1. – 7. klassetrin - ikke har nogen mulighed for alligevel at fortsætte med at yde tilskud efter friskoleloven til Livets Skole, ligesom jeg som minister juridisk heller ikke har nogen mulighed for at bestemme, at ministeriet skal fortsætte med at yde sådant tilskud til skolen.

Det fremgår udtrykkeligt af § 19 i lov om friskoler og private grundskoler, at det er en betingelse for tilskud, at skolen har mindst 28 elever i alt i 1.-7. klassetrin beregnet enten som elevtallet den 5. september året før finansåret eller som et gennemsnit af elevtallet pr. 5. september året før finansåret og de to foregående år. Det fremgår endvidere klart, at en nyoprettet skole skal i det første skoleår pr. 5. september dog have mindst 12 elever og i det andet skoleår pr. 5. september mindst 20 elever.

De første to år kan alle skolens elever altså tælle med, og ikke kun eleverne i 1.-7. klasse. Lovteksten er på dette punkt ikke til at misforstå.

De nævnte tilskudsbetingelser er ikke af nyere dato. Betingelsen om henholdsvis 12, 20 og 28 elever har således været gældende siden 1978, mens

bestemmelsen om, at der er én årlig såkaldt tælleddag, og at denne dag er den 5. september, har været gældende siden 1992.

Muligheden for at medtælle en nyoprettet skoles børnehaveklasselever i de to første skoleår, men ikke i de følgende skoleår, har været gældende siden skolerne i 1993 fik ret til tilskud til børnehaveklasser.

Det er den enkelte skoles bestyrelses og leders eget ansvar selv at sikre, at den kender og opfylder lovens tilskudsbetingelser.

Jeg er i grunden noget forundret over, at ledelsen (bestyrelsen og lederen) af Livets Skole tilsyneladende ikke har kendt eller forstået kravet om de 28 elever i 1.-7. klasse, og at dette betyder, at skolen ikke kan medtælle dens børnehaveklasselever.

Jeg er sikker på, at den 5. september er en dato, som er meget kendt af de frie grundskoler som en tilskudsmæssig meget vigtig dato, og at skolerne tilskud beregnes på grundlag af antallet af elever denne dato.

Loven indeholder ingen hjemmel til at fravige den ovennævnte enkle og klare tilskudsbetingelse.

Der har indtil 1. august 2002 dog været en hjemmel i friskoleloven til, at undervisningsministeren i ganske særlige tilfælde kunne fravige elevtalskravet. Sådant dispensation ville efter bemærkningerne til det til grundliggende lovforslag (Lovforslag nr. L 192. 1990-91. 2. samling) blive brugt til at fravige elevtalskravene for skoler, der i henhold til tidligere lovgivning havde fået godkendelse til at omfatte 1.- 6. eller 1. – 5. klassetrin, således at disse skoler fortsat kun skulle have henholdsvis 24 og 20 elever, og for skoler, der udelukkende henvendte sig til det nationale mindretal, og skoler, der var i virksomhed i 1976/77, og som i 1967 var beliggende i landzone eller lignende område. Der blev herudover kun givet dispensation en gang i et helt ekstraordinært tilfælde (Balletskolen i Holstebro, som fik dispensation i skolens andet år til et lavere mindstelevetal. Da skolen det følgende år fortsat ikke kunne opfylde lovens mindstelevtalskrav, fik den imidlertid ikke dispensation på ny.)

Ved lov nr. 275 af 8. maj 2002, som blev vedtaget enstemmigt af Folketinget, og hvorved den ovenfor beskrevne snævre dispensationsadgang blev ophævet, fik skolerne med dispensation fra elevtalskravene ret til fortsat at nøjes med mindst at have det elevtal, som den enkelte skoles dispensation havde givet mulighed for.

Jeg finder det meget vigtigt, at tilskudssystemet for de frie grundskoler er baseret på et helt objektivt kriterium, og herudover finder jeg også, at kravet om mindst 28 elever på 1.-7. klassetrin er meget rimeligt, da en

skole bør være af en vis størrelse for, at der kan være et undervisningsmiljø med et vist minimum af elever.

Jeg kan oplyse, at hvis Livets Skole den 5. september 2005 igen opfylder lovens elevtalskrav, vil den alt andet lige igen få statstilskud i henhold til friskoleloven med virkning fra den 1. august 2005.

Hvis Undervisningsministeriet skulle yde økonomisk støtte for de første 7 måneder af 2005, som der altså efter den gældende lov ikke er mulighed for, ville det kræve, at der forinden af Folketinget – evt. Folketingets Finansudvalg - tilvejebringes et (særligt) lov- eller bevillingsgrundlag herfor.

Denne besvarelse fremsendes i 5 eksemplarer.

Med venlig hilsen

Ulla Tørnæs